

Összefoglaló
az Európai Unió Bírósága szellemi tulajdont érintő ügyekben hozott ítéleteiről

2013/IV. negyedév

JOGÉRVÉNYESÍTÉSRE VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-580/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem¹

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundesgerichtshof (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Coty Germany GmbH

Alperes Stadtparkasse Magdeburg

Tényállás:

A felperes illatszereket gyárt és forgalmaz. Az illatszerek vonatkozásában közösségi védjeggyel rendelkezik. 2011 januárjában egy „sandyundbert2009” megjelölésű eladó eladásra kínált a „Davidoff Hot Water” illatszert. A vételár megfizetését az alperesnél vezetett számlán irányozták elő. A felperes megvette az illatszert, befizette a megadott számlára a vételárat, és megkapta az illatszert. az illatszer a laikusok számára is felismerhető hamisítvány volt. Az internetes felület üzemeltetője egy magánszemélyt jelölt meg eladóként. A forgalom vizsgálata kiderítette, hogy a „sandyundbert2009” megjelölésű eladó 2010. december 12. és 2011. január 14. között 10956,63 euró forgalmat bonyolított le az internetes felületen. A felperes állítása szerint a megjelölt magánszemélytől azt a tájékoztatást kapta, hogy nem ő az illatszer eladója, és fennálló vallomástétel-megtagadási jogra hivatkozással nem kapott további információt. A felperes ezt követően eredménytelenül szólította fel az alperest a bankszámla-tulajdonos nevének és címének közlésére.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a 2004/48/EK irányelv² 8. cikke (3) bekezdésének e) pontját³, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az alapügyben szereplőhöz hasonló bankintézetnek lehetővé teszi az ezen irányelv 8. cikke (1) bekezdésének c) pontja⁴ szerinti, valamely **bankszámla-tulajdonos nevére és címére vonatkozó tájékoztatásnyújtás banktitokra hivatkozva való elutasítását?**

A kérdés arra irányul, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely a banktitokra hivatkozással lehetővé teszi a szellemi tulajdonjog megsértésére vonatkozó tájékoztatásnyújtás megtagadását, összhangban van-e a fenti rendelkezésekkel.

¹ A kérelem magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=146485&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=247143#1>

² A szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-ei 2004/48/EK európai parlament és a tanács irányelv

³ Az (1) és (2) bekezdés nem érinti azokat az egyéb törvényi rendelkezéseket, amelyek az információs források bizalmosságának védelmét vagy a személyes adatkezelést szabályozzák. [8. cikk (3) bekezdés e) pont]

⁴ Az (1) és (2) bekezdés nem érinti azokat az egyéb törvényi rendelkezéseket, amelyek: a tájékoztatáshoz való joggal történő visszaélést szabályozzák. [8. cikk (3) bekezdés c) pont]

SZABADALMI JOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-443/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet⁵

A kérdést előterjesztő bíróság: High Court of Justice (Anglia & Wales)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Actavis Group PTC EHF, Actavis UK Limited

Alperes: Sanofi (korábban: Sanofi-Aventis)

Tényállás:

Az alapeljárás tárgya egy irbezartán és hidroklorotiazid (a továbbiakban: HCT) fix dózis kombinációjú gyógyszer kiegészítő oltalmi tanúsítványának (a továbbiakban: KOT) érvényessége. Az irbezartán, mely elsődlegesen vérnyomáscsökkentő, európai szabadalom és egy KOT védelme alatt állt (amelyet a szabadalom és a forgalomba hozatali engedélye alapján bocsátottak ki). A HCT olyan vízható, amely önmagában nem védett termék. A fix dózis kombinációra kombináció-KOT-ot adtak ki, az irbezartán szabadalom, illetve egy külön, későbbi, a fix dózis kombinációra vonatkozó forgalomba hozatali engedély alapján. Az eljárás tárgya a kombináció-KOT érvényessége.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Milyen szempontok alapján lehet eldönteni, hogy „a termék hatályos alapszabadalom hatálya alatt áll” a gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló 469/2009/EK rendelet⁶ (a továbbiakban: KOT rendelet) 3. cikkének a) pontja⁷ esetében?

2. Egy olyan helyzetben, amikor több termék áll hatályos alapszabadalom oltalma alatt, a rendelet, különösen 3. cikkének c) pontja⁸ kizárja-e azt, hogy a jogosult számára minden egyes oltalom alatt álló termék esetében tanúsítványt bocsássanak ki?

Döntés:

A Bíróság korábban már kimondta, hogy amennyiben a „terméket” több, adott esetben különböző jogosultnak adott alapszabadalom részesít oltalomban, akár e terméket oltalmazó szabadalomról, akár annak előállítására irányuló eljárást oltalmazó szabadalomról vagy az említett termék alkalmazását oltalmazó szabadalomról van is szó, bármelyik szabadalom jogot biztosíthat a tanúsítványhoz, azonban egyik alapszabadalom részére sem adható egynél több tanúsítvány⁹.

Az alapügy azonban olyan helyzetre vonatkozik, amikor ugyanazon alapszabadalom tekinthető úgy, hogy több terméket részesít oltalomban. Felmerül ezért a kérdés, hogy ugyanazon szabadalom lehetővé teszi-e jogosultja számára több tanúsítvány megszerzését.

A Bíróság leszögezte, hogy nem engedhető meg, hogy valamely érvényes alapszabadalom jogosultja új, esetlegesen hosszabb időtartamra érvényes tanúsítványt szerezhessen minden egyes alkalommal, amikor valamely tagállamban forgalomba hozza egyfelől az alapszabadalmában önmagában oltalomban részesített hatóanyagot, másfelől az említett szabadalom által önmagában oltalomban nem részesített hatóanyagot együttesen tartalmazó

⁵ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=145527&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=502175>

⁶ A gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló, 2009. május 6-i 469/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (kodifikált változat) (HL 2009. L 152., 1.).

⁷ A termékre tanúsítványt kell adni, ha abban a tagállamban, amelyben a 7. cikk szerinti bejelentést benyújtották, a bejelentés napján a termék hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll. [3. cikk a) pont]

⁸ A termékre tanúsítványt kell adni, ha abban a tagállamban, amelyben a 7. cikk szerinti bejelentést benyújtották, a bejelentés napján a termékre még nem adtak tanúsítványt. [3. cikk c) pont]

⁹ A C-181/95. sz. Biogen-ügyben 1997. január 23-án hozott ítéletnek (EBHT 1997., I-357. o.) 28. pontja

gyógyszert. A tanúsítvány célja ugyanis mindössze az, hogy visszaállítsa az alapszabadalom által nyújtott tényleges oltalom megfelelő időtartamát azáltal, hogy legalább részlegesen ellensúlyozza azt a késedelmet, amelyet a jogosult a szabadalmi bejelentés benyújtásának időpontja és az első európai uniós forgalomba hozatali engedély megszerzése között eltelt idő miatt a találmányának kereskedelmi hasznosítása terén szenvedett el.

A KOT rendelet 13. cikke előírja, hogy az első ilyen tanúsítvány lejártakor ez utóbbi jogosultja az annak kiadása alapjául szolgáló alapszabadalommal kapcsolatban már nem léphet fel az e tanúsítvány által biztosított oltalomban részesülő hatóanyag harmadik személy általi fogalmazásával szemben. Ez után az időpont után tehát e harmadik személyeknek lehetőségük van nem csupán a korábban oltalom alatt álló hatóanyagból álló gyógyszereket forgalomba hozni, hanem minden olyan gyógyszert is, amely az említett hatóanyagot egy másik, olyan hatóanyaggal kombinációban tartalmazza, amely nem áll sem az alapszabadalom, sem pedig egy másik szabadalom oltalma alatt.

Ebből következően ebben a helyzetben a KOT rendelet 3. cikkének c) pontjával ellentétés az, hogy ugyanazon alapszabadalom több tanúsítvány megszerzését tegye lehetővé a jogosultja számára az irbezártással kapcsolatban, amennyiben e tanúsítványok valójában – részben vagy egészben – ugyanazon termékkel kapcsolatosak. Ha viszont valamely új, tanúsítvánnyal már rendelkező hatóanyagból és egy másik, olyan hatóanyagból álló kombináció, amely önmagában nem áll a szóban forgó szabadalom oltalma alatt, az említett rendelet 1. cikkének c) pontja értelmében új alapszabadalom tárgya, ez utóbbi szabadalom – mivel egy teljesen különböző találmányra vonatkozik – jogot biztosíthat a tanúsítvány megszerzésére ezen új, a későbbiekben forgalomba hozott kombináció tekintetében.

Amennyiben – egy új hatóanyagot oltalomban részesítő szabadalom és e hatóanyagot egyedüli hatóanyagként tartalmazó gyógyszer forgalomba hozatali engedélye alapján – a szabadalom jogosultja már kapott tanúsítványt erre a hatóanyagra vonatkozóan (amely lehetővé tette, hogy fellépjen az említett hatóanyag önmagában vagy más hatóanyagokkal kombinációban való alkalmazásával szemben), akkor a szabadalom jogosultja – ugyanezen szabadalom és az említett hatóanyagot egy másik (önmagában oltalom alatt nem álló) hatóanyaggal kombinációban tartalmazó másik gyógyszer forgalomba hozatali engedélye alapján – nem szerezhet második tanúsítványt ez utóbbi hatóanyag-kombinációra vonatkozóan.

C-484/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet¹⁰

A kérdést előterjesztő bíróság: Rechtbank's-Gravenhage (Hollandia)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Georgetown University

Alperes: NL Octrooicentrum néven eljáró Octrooicentrum Nedelanden

Tényállás:

A felperes KOT iránti bejelentésében a 2006. szeptember 20-án a Silgard és a Gardasil termékekre megadott engedélyekre hivatkozik. E gyógyszerek betegtájékoztatójában négy hatóanyag, nevezetesen a 6-os, 11-es, 16-os és 18-as típusú HPV rekombináns L1 proteinje vírusszerű részecskéjének kombinációjából álló termék szerepel. A felperes bejelentésében hivatkozik továbbá a 2007. december 12-én megadott európai szabadalomra, amely –

¹⁰ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=145524&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc c=first&part=1&cid=191148>

egyszerűen kifejezve – „papillomavírusok oltóanyagaira” hivatkozik. A kapcsolódó igények különböző típusú HPV-fajták, közöttük a 16-os típusú HPV proteinjeire vonatkoznak.

Az alperes a bejelentést a megtámadott határozatban azzal az indokolással utasította el, hogy a 16-os típusú HPV L1 proteinjét tartalmazó terméknek nincsen forgalomba hozatali engedélye. A forgalomba hozatali engedélyt a 6-os, 11-es, 16-os és 18-as típusú HPV hatóanyagainak kombinációjára adták meg, így a bejelentés nem felel meg a KOT rendeletben előírt feltételeknek.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Ellentétes-e a KOT rendelettel, különösen 3. cikkének c) pontjával az, hogy ha egy érvényes alapszabadalom több terméket részesít oltalomban, akkor az alapszabadalom jogosultjának valamennyi oltalomban részesített termék tekintetében tanúsítványt adnak?

2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: hogyan kell értelmezni a KOT rendelet 3. cikkének c) pontját abban az esetben, amikor egy érvényes alapszabadalom több terméket részesít oltalomban, és az alapszabadalom által oltalomban részesített egyik termék (A) tekintetében benyújtott tanúsítvány iránti kérelem bejelentésének napján még nem adták meg az ugyanezen alapszabadalom által oltalomban részesített további termékek (B, C) tanúsítványait, azonban e termékek (B, C) bejelentése alapján megadták a tanúsítványokat azt megelőzően, hogy határoztak volna az elsőként hivatkozott termék (A) vonatkozásában benyújtott tanúsítvány iránti bejelentésről?

3. A fenti kérdés megválaszolása szempontjából jelentőséggel bír-e az, hogy az alapszabadalom által oltalomban részesített egyik termék (A) bejelentésére ugyanazon a napon került sor, mint az ugyanezen alapszabadalom által oltalomban részesített további termékek (B, C) bejelentésére?

4. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: adható-e tanúsítvány egy érvényes alapszabadalom által oltalomban részesített termék vonatkozásában akkor, ha korábban már adtak tanúsítványt az ugyanazon alapszabadalom által oltalomban részesített másik termék vonatkozásában, azonban a bejelentő lemond az elsőként hivatkozott tanúsítványról abból a célból, hogy ugyanazon alapszabadalom alapján új tanúsítványhoz jusson?

5. Amennyiben a fenti kérdés megválaszolása szempontjából jelentőséggel bír, hogy a lemondás visszaható hatályú-e: a lemondás visszaható hatályának kérdését a KOT rendelet 14. cikkének b) pontja¹¹ vagy a nemzeti jog alapján kell megválaszolni? Amennyiben a lemondás visszaható hatályának kérdését a KOT rendelet 14. cikkének b) pontja alapján kell megválaszolni: úgy kell-e értelmezni ezt a rendelkezést, hogy a lemondás visszaható hatállyal bír?

Döntés:

Az alapügy olyan helyzetre vonatkozik, amikor ugyanazon alapszabadalom tekinthető úgy, hogy több terméket részesít oltalomban, és ezért az a kérdés merül fel, hogy az ilyen szabadalom lehetővé teszi-e a jogosultja számára több tanúsítvány megszerzését.

E tekintetben a több, különböző „terméket” oltalomban részesítő szabadalom főszabály szerint kétségkívül lehetővé teheti több tanúsítvány megszerzését ezen különböző termékek mindegyikének vonatkozásában, különösen akkor, ha mindegyiket önmagában „oltalomban részesíti” az „alapszabadalom”¹², és mindegyik forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező gyógyszer összetevője.

Az alapügy tényállása különbözik az utóbbi ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló tényállástól, a Georgetown University alapszabadalma ugyanis oltalomban részesíti azon négy

¹¹ A tanúsítvány megszűnik, ha a jogosult arról lemond. [14. cikk b) pont]

¹² A C-443/12. sz., Actavis Group PTC és Actavis UK ügyben 2013. december 12-én hozott ítélet 29. pontja.

hatóanyag kombinációját, amelyek között szerepel a HPV-16, valamint önmagában ugyanezen HPV-16 hatóanyagot is. A rendelet 3. cikkének c) pontjával főszabály szerint nem ellentétes, hogy a szabadalom és ugyanazon forgalomba hozatali engedély alapján tanúsítványt adjanak ki a hatóanyag-kombináció (HPV-6, HPV-11, HPV-16 és HPV-18) és önmagában a HPV-16 hatóanyag tekintetében is. Még ha ugyanis e két tanúsítvány által biztosított oltalom hatálya részben fedné is egymást, főszabály szerint ugyanazon időpontban járnának le. Így a különböző „termékekre” vonatkozó több tanúsítvány hasonló megadása lehetővé teszi a tényleges szabadalmi oltalom megfelelő és – a két fent említett tanúsítvány tekintetében – egységes időtartamának visszaállítását azáltal, hogy a szabadalom jogosultja számára lehetővé teszi, hogy az alapszabadalom lejárta után kiegészítő jelleggel olyan időtartamú kizárólagosságot élvezzen, amely legalább részlegesen ellensúlyozni kívánja azt a késedelmet, amelyet a szabadalmi bejelentés benyújtásának időpontja és az első európai uniós forgalomba hozatali engedély megszerzése között eltelt idő miatt a találmányának kereskedelmi hasznosítása terén szenvedett el.¹³

Abban az esetben, amikor az alapszabadalom jogosultja ezen alapszabadalom és valamely, több hatóanyag kombinációjából álló gyógyszer forgalomba hozatali engedélye alapján már tanúsítványt szerzett a szabadalom által oltalomban részesített hatóanyag-kombináció tekintetében, a KOT rendelet 3. cikkének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, hogy e jogosult tanúsítványt szerezzen e hatóanyagok közül az egyik, az említett szabadalom által önmagában is oltalomban részesített hatóanyag tekintetében is.

Amennyiben egy alapszabadalom több terméket részesít oltalomban, akkor az alapszabadalom jogosultjának valamennyi oltalomban részesített termék tekintetében tanúsítvány adható.

C-493/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet¹⁴

A kérdést előterjesztő bíróság: High Court of Justice (Anglia & Wales)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Eli Lilly and Company

Alperes: Human Genome Sciences Inc

Tényállás:

Az alperes a 0 939 804. sz. európai szabadalom (a továbbiakban: szabadalom) jogosultja, amely egy új fehérje, a neutrokine- α felfedezésére vonatkozik. A szabadalom többek között ezt a fehérjét tárja fel és részesíti oltalomban. A szabadalom igénypontjaiból az következik, hogy az kifejezetten az e fehérjéhez kötődő antitestekre is vonatkozik.

A felperes az egyik autoimmun betegség kezelése során alkalmazható gyógyszerkészítményt kíván forgalmazni. Ennek a készítménynek, amelyre LY2127399 néven hivatkozik, kifejezetten a neutrokine- α -hoz kötődő antitest a hatóanyaga.

A felperes keresetet indított minden olyan KOT érvénytelenségének megállapítására, amelynek jogalapja az alperes szabadalma volt. Állítása szerint az alperes szabadalmának ahhoz, hogy tanúsítvány kiadásának alapjául szolgálhasson, tartalmaznia kellett volna a hatóanyagok strukturális meghatározását, és az igénypontokat jóval nagyobb pontossággal kellett volna meghatározni.

¹³ A C-229/09. sz. Hogan Lovells International ügyben 2010. november 11-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-11335. o.] 50. pontja.

¹⁴ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=145535&pageIndex=0&doclang=hu&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=502330>

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Milyen szempontok alapján lehet eldönteni, hogy „a termék hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll” a KOT rendelet 3. cikkének a) pontja esetében?

2. Mások-e a szempontok akkor, ha a termék nem termékek kombinációja, és ha igen, melyek ezek a szempontok?

3. Antitestre vagy antitest-osztályokra irányuló szabadalmi igény esetében elegendő-e az, hogy az antitestet vagy antitesteket a célfehérjéhez való kötődésük jellege szerint határozzák meg, vagy strukturálisan is meg kell határozni az antitestet vagy antitesteket, és ha igen, akkor milyen mértékben?

Döntés:

A kérdések lényegében arra irányulnak, hogy annak megállapításához, hogy valamely hatóanyag „hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll”, az szükséges, hogy a hatóanyagot e szabadalmi igény strukturális leírással jelölje meg, vagy e hatóanyag oltalom alatt állónak tekinthető akkor is, ha az ezen igénypontokban szereplő funkcionális leírás terjed ki rá.

Az alapügyben alkalmazandó szabadalmi jog uniós szintű harmonizációja hiányában az alapszabadalom által nyújtott oltalom terjedelme csak a szabadalmakra vonatkozó, uniós jogon kívüli szabályok alapján határozható meg. Ezek a szabályok nemzeti szabadalom esetén az adott tagállam szabadalmi joga; európai szabadalom esetében pedig az ESZE-ből, valamint az ezen egyezmény 69. cikkének értelmezéséről szóló jegyzőkönyvből erednek.

A Bíróság – annak megállapításával, hogy a KOT rendelet 3. cikkének a) pontjával ellentétes az olyan hatóanyagokra vonatkozó tanúsítvány megadása, amelyek nem szerepelnek az alapszabadalom igénypontjaiban¹⁵ – kiemelte az igénypontok alapvető szerepét annak meghatározásában, hogy valamely termék az alapszabadalom oltalma alatt áll-e a hivatkozott rendelkezés értelmében. Ezen ítélkezési gyakorlat alapján az olyan hatóanyag, amelyet az alapszabadalom igénypontjai strukturális meghatározással és funkcionális meghatározással sem említenek, semmi esetre sem tekinthető úgy, mint amely a KOT rendelet 3. cikkének a) pontja értelmében oltalom alatt áll.

Emellett rámutatott a Bíróság arra, hogy a tanúsítvány célja mindössze az, hogy visszaállítsa a tényleges szabadalmi oltalom megfelelő időtartamát azáltal, hogy a szabadalom jogosultja számára lehetővé teszi, hogy e szabadalom lejártá után kiegészítő jelleggel kizárólagosságot élvezzen, amely legalább részlegesen ellensúlyozni kívánja azt a késedelmet, amelyet a találmányának kereskedelmi hasznosítása terén szenvedett el.

A rendelet céljára tekintettel az olyan hatóanyagra vonatkozó tanúsítvány iránti kérelem elutasítása, amelyre nem irányult konkrétan az e kérelem alátámasztására hivatkozott szabadalom, igazolható lehet az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között, amennyiben a szóban forgó szabadalom jogosultja nem tett találmányának elmélyítésére és pontosítására irányuló lépéseket oly módon, hogy világosan azonosítsa azt a hatóanyagot, amely egyes betegek szükségleteinek megfelelő gyógyszerben kereskedelmileg hasznosítható. Ha e körülmények között a szabadalom jogosultja számára megadnák a tanúsítványt, az sértené a rendelet célját.

Az előző megfontolások összességére tekintettel a KOT rendelet 3. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy annak megállapításához, hogy valamely hatóanyag e rendelkezés értelmében „hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll”, nem szükséges, hogy a hatóanyagot e szabadalom igénypontjai strukturális leírással jelöljék meg. Ha e hatóanyagra az ESZH által megadott szabadalom igénypontjaiban szereplő funkcionális meghatározás terjed ki, az főszabály szerint nem zárja ki tanúsítvány kiadását e hatóanyagra vonatkozóan, abban az esetben, ha a különösen a találmány leírásának figyelembevételével értelmezett igénypontok

¹⁵ A C-322/10. sz. Medeva-ügyben 2011. november 24-én hozott ítélet (EBHT 2011., I-12051. o.) 25. pontja.

alapján megállapítható, hogy ezen igénypontok hallgatólagosan, azonban feltétlenül a szóban forgó hatóanyagra irányulnak, mégpedig konkrétan, amit a tagállami bíróságnak kell megvizsgálnia.

Annak megállapításakor, hogy valamely hatóanyag „hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll”, elegendő, ha a szabadalmi igénypontban szereplő funkcionális leírás kiterjed a hatóanyagra, feltéve, hogy a leírással összhangban értelmezett igénypontok konkrétan utalnak az adott hatóanyagra.

C-210/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – végzés¹⁶

A kérdést előterjesztő bíróság: High Court of Justice (Chancery Division, Patent Court) (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Glaxosmithkline Biologicals SA és társai

Alperes: Comptroller-General of Patents, Designs and Trade Marks

Tényállás:

A felperes (továbbiakban: GSK) által Prepandrix márkanéven forgalmazott – európai szabadalommal védett – termék az AS03 adjuvánssal együtt antigént tartalmaz. Tanulmányok kimutatták, hogy az A03 jelenléte fontos tényező annak biztosítása során, hogy a vakcina eleget tesz az Amerikai Egyesült Államok Élelmiszer-biztonsági és Gyógyszerészeti Hivatala és az Európai Gyógyszerügynökség engedélyezési feltételeinek.

A GSK az Egyesült Királyságban kiegészítő oltalmi tanúsítvány (továbbiakban: KOT) iránti kérelmet nyújtott be az AS03 adjuvánssal, illetve a Prepandix néven forgalmazott vakcina tekintetében. Mindkét kérelemben az Európai Gyógyszerügynökség által a Prepandix márkanéven forgalmazott, prepandémiás influenza vakcina tekintetében kiadott forgalomba hozatali engedélyre hivatkoztak. A kérelmeket elutasították arra hivatkozva, hogy az AS03 sem önállóan, sem a Prepandixban található antigénnel kombinálva nem minősül a KOT rendelet 1. cikkének b) pontja szerinti „hatóanyag”-nak, mivel az AS03 önmagában nem rendelkezik terápiás hatással. Az AS03 önmagában nem biztosít immunitást sem az influenzával szemben, sem más feltételek esetén. Nem elegendő az a tény, hogy az AS03 az aktuálisan érintett antigéntől és az elérni kívánt immunvédelemtől függetlenül növeli az antigén terápiás hatását. A GSK e határozat ellen fellebbezést terjesztett elő.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A KOT rendelet 1. cikkének b) pontja¹⁷ szerint „**hatóanyag-e**” az **önmagában terápiás hatással nem rendelkező, de valamely antigénnel vakcinában kombinálva ezen antigén terápiás hatását növelő adjuvánssal?**

2. Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén, a 469/2009/EK rendelet 1. cikkének b) pontja szerinti „**hatóanyagok kombinációjának**” tekinthető-e **mindenesetre az ilyen adjuvánssal való kombinációja?**

Döntés:

A kérdések arra irányulnak, hogy a „hatóanyag”, illetve „hatóanyagok kombinációja” fogalmába tartozik-e az adjuvánssal, illetve két olyan anyag kombinációja, amelyek közül az

¹⁶ A végzés magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=144850&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc=c=first&part=1&cid=168278>

¹⁷ E rendelet alkalmazásában "termék": egy gyógyszer hatóanyaga vagy hatóanyagainak kombinációja. [1. cikk b) pont]

egyik önmagában gyógyhatással rendelkező hatóanyag, míg a másik, egy adjuváns, amely fokozhatja ugyan a gyógyhatást, azonban önmagában nem rendelkezik gyógyhatással.

A KOT rendelet értelmében „termék” egy gyógyszer hatóanyaga vagy hatóanyagainak kombinációja. A „hatóanyag” fogalmának meghatározása hiányában e kifejezések jelentését és hatályát azon általános összefüggések figyelembevételével kell meghatározni, amelyekben használják őket, a mindennapi nyelv szerinti általános jelentésüknek megfelelően. A „hatóanyag” kifejezés a gyógyszerészetben általánosan elfogadott álláspont szerint nem foglalja magában a gyógyszerek összetételében szereplő olyan anyagokat, amelyek önmagukban nem fejtenek ki hatást az emberi vagy állati szervezetre, így az olyan anyag, amelynek önmagában nincs semmilyen gyógyhatása, és amelyet a gyógyszer bizonyos gyógyszerészeti formájának elérésére használnak, nem tartozik a „hatóanyag” fogalma alá. Ezért az ilyen anyag és valamely, már önmagában gyógyhatású anyag kombinációja nem tekinthető „hatóanyag-kombinációnak”. Az a tény, hogy a saját gyógyhatás nélküli anyag lehetővé teszi a gyógyszer olyan gyógyszerészeti formáját, amely a gyógyhatással rendelkező anyag kezelési hatékonyságához szükséges, nem érvényteleníti ezt az értelmezést.¹⁸

A fentiekben leírtak alkalmazhatóak az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben is, amely egy olyan adjuvánsra vonatkozik, amely – mivel nem rendelkezik önálló gyógyhatással – nem tekinthető „hatóanyagnak”. Amennyiben valamely szabadalom önmagában az adjuvánst részesíti oltalomban, nem adható ki a tanúsítvány erre az adjuvánsra, mivel nem tekinthető „terméknek”. Abban az esetben viszont, ha a szabadalom önmagában egy hatóanyagot, a jelen esetben egy adjuvánssal együtt alkalmazott antigént részesít oltalomban, a tanúsítvány kiadható e „hatóanyagra”. Az ilyen tanúsítvány azonban nem részesítheti oltalomban önmagában az adjuvánst, ily módon az említett tanúsítvány nem teheti lehetővé a jogosultja számára, hogy a kérelem alátámasztására hivatkozott alapszabadalom vagy az önmagában az adjuvánst oltalomban részesítő szabadalom lejártakor fellépjen a tanúsítvány által oltalomban részesített hatóanyagtól eltérő, az említett adjuvánssal együtt használt hatóanyagot tartalmazó gyógyszer forgalmazásával szemben.

Az adjuváns nem tartozik a „hatóanyag” fogalma alá, valamint nem minősül „hatóanyagok kombinációjának” két olyan anyag kombinációja, amelyek közül az egyik önmagában gyógyhatással rendelkező hatóanyag, míg a másik, egy adjuváns, amely fokozhatja e gyógyhatást, azonban önmagában nem rendelkezik gyógyhatással.

C-617/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – végzés¹⁹

A kérdést előterjesztő bíróság: High Court of Justice (Chancery Division, Patent Court) (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Astrazeneca AB

Alperes: Comptroller-General of Patents, Designs and Trade Marks

Tényállás:

Az Astrazeneca a gefitinib hatóanyagra vonatkozó európai szabadalom jogosultja. Ez a szabadalom 2016. április 22-én jár le.

¹⁸ A C-431/04. sz., Massachusetts Institute of Technology ügyben 2006. május 4-én hozott ítéletről (EBHT 2006., I-4089. o.) 17-27. pontjai.

¹⁹ A végzés magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=144849&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc c=first&part=1&cid=172247>

2002 júliusában kérelmet nyújtott be a svájci gyógyszerintézethez (a továbbiakban: Swissmedic) az Iressa nevű gyógyszer Svájcban történő forgalomba hozatalának engedélyezése iránt. A Swissmedic 2004. március 2-án gyorsított eljárásban kiadta ezt az engedélyt (a továbbiakban: svájci engedély). Az említett engedélyt azonban az Iressa nevű gyógyszer hatásainak bizonyítására vonatkozó további klinikai adatok benyújtásától tette függővé. A szabadalmak területén fennálló vámunióra tekintettel a svájci engedélyt automatikusan elismerték Liechtensteinben. Ezt az engedélyt a Swissmedic 2005. október 24-én felfüggesztette, így ettől az időponttól kezdődően az Iressa nevű gyógyszert nem lehetett forgalmazni Svájcban és Liechtensteinben,

2003 januárjában az Astrazeneca forgalomba hozatali engedély iránti kérelmet nyújtott be az EMA-hoz, nem tudott azonban kielégítő módon válaszolni a feltett kérdésekre, így az 2005 januárjában visszavonta a kérelmét. 2008 májusában az Astrazeneca új kérelmet nyújtott be az EMA-hoz. Az EMA 2009. június 24-én forgalomba hozatali engedélyt adott ki az Iressa nevű gyógyszerre (a továbbiakban: európai engedély).

Az Astrazeneca további releváns útmutatókat benyújtva 2008 júniusában azt kérte a Swissmedictől, hogy szüntesse meg a svájci engedély felfüggesztését, és módosítsa az Iressa nevű gyógyszer indikációit. A felfüggesztést 2010. december 8-án megszüntették.

2009. december 11-én az Astrazeneca a gefitinib hatóanyagra vonatkozó tanúsítvány kiadása iránti kérelmet nyújtott be az angol hatósághoz az általa birtokolt európai szabadalom, valamint az európai engedély alapján. A tanúsítvány iránti fenti kérelemnek helyt adtak, időtartamának meghatározásakor azonban a svájci engedélyt tekintették első forgalomba hozatali engedélynek. Az Astrazeneca keresetet indított a határozat ellen arra hivatkozva, hogy a tanúsítvány időtartamát úgy kell számítani, hogy az első forgalomba hozatali engedélynek az európai engedélyt kell tekinteni.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A nem a 2001/83 irányelvben²⁰ meghatározott hatósági engedélyezési eljárás alapján megadott, azonban Liechtenstein által automatikusan elismert svájci forgalomba hozatali engedély alkalmas-e arra, hogy a KOT rendelet 13. cikkének (1) bekezdése²¹ alkalmazásában „**a termék forgalomba hozatalára vonatkozó első engedélynek**” minősüljön?

2. Az első kérdésre adott válasz eltérő-e, amennyiben:

a) azoknak a klinikai adatoknak az összessége, amelyek alapján a svájci hatóság megadta a forgalomba hozatali engedélyt, az [EMA] álláspontja szerint nem felelt meg a forgalomba hozatali engedély kiadásának a 726/2004²² rendeletben megállapított feltételeinek; és/vagy

b) a svájci forgalomba hozatali engedélyt kiadása után felfüggesztették, és csak további adatok benyújtását követően állították vissza?

3. **Amennyiben a KOT rendelet 13. cikkének (1) bekezdése kizárólag a 2001/83 irányelvben meghatározott hatósági engedélyezési eljárás alapján megadott forgalomba hozatali engedélyekre vonatkozik, akkor az, hogy a gyógyszert az EGT belül először egy olyan, Liechtenstein által automatikusan elismert svájci forgalomba hozatali engedély**

²⁰ Az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [(HL L 311., 67. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 27. kötet, 69. o.)]

²¹ A tanúsítvány időtartama az alapszabadalom jogszabályban meghatározott oltalmi idejének lejártakor kezdődik, és az alapszabadalom iránti bejelentés benyújtásának napja és a termék Közösségen belüli forgalomba hozatalára vonatkozó első engedély keltezésének napja között eltelt időszak öt évvel csökkentett időtartamával megegyező ideig tart. [13. cikk (1) bekezdés]

²² Az emberi, illetve állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó közösségi eljárások meghatározásáról és az Európai Gyógyszerügynökség létrehozásáról szóló, 2004. március 31-i 726/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet

alapján hozták forgalomba, amelyet nem a 2001/83 irányelv alapján adtak ki, kizárja-e, hogy a termékre a KOT rendelet 2. cikke²³ alapján [tanúsítványt] adjanak ki?

Döntés:

A Bíróság korábban már kimondta, hogy a KOT rendelet – az EGT-Megállapodással összhangban értelmezett – 13. cikke értelmében a svájci hatóságok által kiadott és Liechtensteinben a Svájci Államszövetséggel fennálló regionális unióból eredően automatikusan elismert engedély az említett 13. cikk szerinti forgalomba hozatalra vonatkozó első engedélynek tekinthető, amennyiben azt az EMA által a 726/2004 rendelet alapján kiadott engedélyt megelőzően, vagy valamelyik uniós tagállam illetékes szabadalmi hivatala által a 2001/83 irányelvnek megfelelően kiadott engedélyt megelőzően, vagy pedig az Izlandi Köztársaság vagy a Norvég Királyság által kiadott engedélyt megelőzően adták ki²⁴. Amennyiben tehát egy Svájcban megadott és a Liechtensteinben automatikusan elismert gyógyszerengedély az első engedély az EGT egyik államában ennek a gyógyszernek a forgalomba hozatalára vonatkozóan, akkor forgalomba hozatalra vonatkozó első engedélynek minősül.

Azzal kapcsolatban, hogy a svájci hatóság – egy nem uniós tagállam nemzeti hatóságaként – nem a 2001/83 irányelv előírásainak megfelelően adja ki az engedélyt, a Bíróság korábban megállapította, hogy e szemponttól függetlenül a svájci hatóságok által kiadott és Liechtensteinben a regionális unió keretében automatikusan elismert engedély e rendelkezés értelmében vett első engedélynek tekinthető. Ennek megfelelően a svájci engedélyt – ez utóbbi Liechtensteinben való automatikus elismerése folytán – a 2001/83 irányelvnek megfelelően kiadott engedélyként kell kezelni, és az EGT területén történő forgalomba hozatalra vonatkozó első engedélynek kell tekinteni a KOT rendelet 13. cikkének (1) bekezdése értelmében.

Az a körülmény, hogy a svájci hatóság az eredeti svájci engedélyt gyorsított eljárásban – mely az uniós jogban is létezik – adta meg, és hogy megfelelő klinikai adatok benyújtásának hiánya miatt ezt az engedélyt később felfüggesztették, nem befolyásolja az első forgalomba hozatali engedély kiadásának tényét. Egyrészt a forgalomba hozatali engedély gyorsított eljárásban való kiadása bizonyos körülmények között lehetővé teheti tanúsítvány kiadását. Másrészt az a körülmény, hogy a svájci hatóság utólagosan felfüggesztette az eredeti engedélyt, az ilyen gyorsított eljárásokban benne rejlő lehetőség, azonban semmit nem változtat azon, hogy az érintett gazdasági szereplő ténylegesen forgalomba hozhatta a termékét, mivel rendelkezett az ennek megtételére vonatkozó engedéllyel. A KOT rendelet 3. és 13. cikkében foglalt követelmény – a szóban forgó gyógyszer rendelkezzen forgalomba hozatali engedéllyel – pedig nem függ attól a kérdéstől, hogy ezen engedély jogosultja azt ténylegesen forgalmazta-e.

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy a svájci hatóság által valamely gyógyszerre vonatkozóan kiadott és Liechtensteinben automatikusan elismert hatósági engedélyt a gyógyszer EGT-n belüli forgalomba hozatalára vonatkozó első engedélynek kell tekinteni, amennyiben ez az engedély megelőzi az ugyanezen gyógyszerre vonatkozóan az EMA által, a 2001/83 irányelvben szereplő követelményeknek megfelelően az Unió tagállamainak hatóságai által, vagy az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság által kiadott forgalomba hozatali engedélyket. E tekintetben nem releváns az a körülmény, hogy hasonló klinikai

²³ Az e rendeletben meghatározott esetekben és feltételekkel tanúsítvány adható minden olyan termékre, amely szabadalmi oltalom alatt áll valamely tagállam területén, és amelynek gyógyszerként történő forgalomba hozatalát az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001/83/EK irányelv szerint lefolytatott hatósági engedélyezési eljárás előzte meg (2. cikk).

²⁴ A Bíróság hivatkozott korábbi megállapításai tekintetében ld: a C-207/03. és C-252/03. sz., Novartis és társai egyesített ügyekben 2005. április 21-én hozott ítéletben (EBHT 2005., I-3209. o.).

adatok alapján az EMA a svájci hatóságtól eltérően – ugyanezen klinikai adatok vizsgálatát követően – megtagadta az ugyanezen gyógyszer forgalomba hozatalára vonatkozó engedély kiadását, sem pedig az, hogy a Swissmedic felfüggesztette a svájci engedélyt, és csak akkor állította azt vissza a későbbiekben, amikor az engedély jogosultja további adatokat nyújtott be hozzá.

C-210/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet²⁵

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundespatentgericht (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Sumitomo Chemical Company, Limited, Tokió

Alperes: Deutsches Patent- und Markenamt

Tényállás:

A felperes növényvédő szerekre vonatkozó KOT kiadását kéri a clothianidin hatóanyagot tartalmazó Poncho Pro elnevezésű termékre. A felperes 1989. december 27-én bejelentett, és a Németországi Szövetségi Köztársaságra kiterjedően is megadott EP 0 376 279. sz. európai szabadalom (alapszabadalom) jogosultja.

2004. május 14-én a felperes jogelődje növényvédő szerekre vonatkozó tanúsítvány kiadására irányuló kérelmet nyújtott be a német szabadalmi és védjegy hivatalhoz. A termék németországi forgalomba hozatalára vonatkozó érvényes engedélyként a Bayer CropScience Deutschland számára 2003. december 2-án kiadott, a Poncho Pro elnevezésű, clothianidin hatóanyagot tartalmazó növényvédő szer forgalomba hozatalára vonatkozó engedélyt jelölte meg. Ezen engedély 2004. január 15-től 120 napig volt hatályban, az tehát 2004. május 13-án járt le²⁶. A Közösségen belüli forgalomba hozatalra vonatkozó első engedélyként a Bayer CropScience Limited számára 2003. február 19-én Nagy-Britanniában a clothianidinre kiadott ideiglenes engedélyt jelölte meg.

A német szabadalmi és védjegy hivatal 2006. január 20-i határozatával elutasította a kérelmet. Indokolásként kifejtette, hogy a kérelmet ugyan a forgalomba hozatali engedély kiadásának (2004. január 15.) napját követő hat hónapon belül nyújtották be, a tanúsítvány azonban nem adható ki, mivel a kérelem benyújtásakor (2004. május 14.) a forgalomba hozatali engedély már lejárt (2004. május 13.), az nem volt „érvényes”.

A felperes jogelődje fellebbezést nyújtott be a határozat ellen, mivel álláspontja szerint a hat hónapos határidő meg nem engedett módon lerövidül, azokban az esetekben pedig, amelyekben az engedélyezett időszak több mint hat hónappal az engedélyezés időpontját követően kezdődik, a határidő teljesen hatástalanul jár le.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni a 1610/96/EK rendelet²⁷ 3. cikke (1) bekezdésének b) pontját²⁸, hogy a 91/414/EGK irányelv²⁹ 8. cikkének (4) bekezdése³⁰ alapján történő érvényes

²⁵ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=143183&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc_c=first&part=1&cid=186961

²⁶ A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 91/414/EGK irányelv 8. cikkének (4) bekezdését átültető rendelkezés értelmében közvetlen veszély esetén bizonyos károsító szervezetek elleni küzdelem céljából 120 napot meg nem haladó időszakra engedélyezhető valamely nem engedélyezett növényvédő szer forgalomba hozatala vagy behozatala

²⁷ A növényvédő szerek kiegészítő oltalmi tanúsítványának bevezetéséről szóló, 1996. július 23-i 1610/96/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet

²⁸ A termékre tanúsítványt kell adni, ha abban a tagállamban, amelyben a 7. cikk szerinti bejelentést benyújtották, a bejelentés napján a termék növényvédő szerként történő forgalomba hozatalát engedélyezték a 91/414/EGK irányelv 4. cikke vagy annak megfelelő nemzeti jogszabály alapján [3. cikk (1) bekezdés b) pont]

²⁹ A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv

engedélyezés nem zárja ki, hogy valamely növényvédő szerre kiegészítő oltalmi tanúsítványt adjanak?

2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Megkívánja-e az 1610/96/EK rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja, hogy a forgalomba hozatali engedély e tanúsítvány iránti bejelentés napján még hatályban legyen?

3. Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni az 1610/96/EK rendelet 7. cikkének (1) bekezdését³¹, hogy a bejelentés már az ott megjelölt határidő kezdete előtt is benyújtható?

A kérdések tehát annak a körülménynek a tisztázására irányulnak, hogy a 91/414 irányelv 8. cikkének (4) bekezdése szerinti (rendkívüli) engedély tekinthető-e az 1610/96/EK rendelet 3. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett forgalomba hozatali engedélynek, illetve ennek függvényében hogyan alakulnak a tanúsítvány iránti bejelentéssel szemben támasztott további követelmények?

Döntés:

1. Az 1610/96 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja „a 91/414/EGK irányelv 4. cikke [...] alapján” szerzett forgalomba hozatali engedélyre utal. A Bíróság korábban megállapította, hogy az említett rendelkezését nem lehet úgy értelmezni, hogy alkalmazása kizárt legyen azon termékek vonatkozásában, amelyek – a 91/414 irányelv 8. cikkének (1) bekezdése alapján – „ideiglenes forgalomba hozatali engedéllyel” rendelkeznek³².

Ez az értelmezés az átmeneti intézkedésekre vonatkozó követelményeken alapul, és nem állítható párhuzamba a „rendkívüli forgalomba hozatali engedélyekre” vonatkozó szabályozással, amely a „4. cikknek meg nem felelő növényvédő szer[ekre] vonatkozik”. A rendkívüli forgalomba hozatali engedélynek nem célja annak biztosítása, hogy az ily módon engedélyezett növényvédő szerek ugyanazon tudományos megbízhatósági követelményeknek feleljenek meg, mint a 91/414 irányelv 4. cikke alapján kiállított forgalomba hozatali engedély által érintettek. Az irányelv 8. cikkének (4) bekezdése nem írja elő a tagállamok részére, hogy a kockázatok tekintetében egy ilyen forgalomba hozatali engedély kiállítását megelőzően tudományos vizsgálatot folytassanak le. Ugyanakkor szigorúan meghatározza az ilyen típusú forgalomba hozatali engedély használatát (pontosítva, hogy kizárólag „különleges körülményekre” vonatkozik, valamint, hogy a rendkívüli forgalomba hozatali engedély 120 napot meg nem haladó időszakra való kiállítása előre nem látható más módon el nem hárítható veszély miatt szükséges).

E feltételek mellett kizárt, hogy az 1610/96 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja alkalmazható legyen egy olyan rendkívüli forgalomba hozatali engedélyre, amely azon termékek részére van fenntartva, amelyek a 91/414 irányelv 4. cikkében foglalt feltételeknek nem felelnek meg, és amelyek tekintetében ezen irányelv nem ír elő a kockázatok tekintetében előzetes tudományos vizsgálatot.

A 91/414 irányelv 8. cikkének (4) bekezdése alapján kiadott rendkívüli forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező növényvédő szer vonatkozásában tehát nem adható KOT.

³⁰ A 4. cikktől eltérve, különleges körülmények között egy tagállam 120 napot meg nem haladó időszakra engedélyezheti a 4. cikknek meg nem felelő növényvédő szer korlátozott és ellenőrzött alkalmazását, ha ez az intézkedés előre nem látott, más módon el nem hárítható veszély miatt szükséges. Ilyen esetben az érintett tagállam haladéktalanul értesíti lépéséről a többi tagállamot és a Bizottságot. A 19. cikkben meghatározott eljárással késedelem nélkül döntést hoznak arról, hogy a tagállam intézkedését meg lehet-e hosszabbítani egy adott időszakra, és ha igen, milyen feltételek mellett, meg lehet-e az intézkedést ismétetni, vagy pedig vissza kell azt vonni. [8. cikk (4) bekezdés].

³¹ A tanúsítvány iránti bejelentést a termék növényvédő szerként történő – a 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett – forgalomba hozatali engedélye kiadásának napját követő hat hónapon belül kell benyújtani [7. cikk (1) bekezdés].

³² A C-229/09. sz. Hogan Lovells International ügyben 2010. november 11-én hozott ítélet 46. pontja.

3. A harmadik kérdés arra irányul, hogy lehetséges-e az, hogy a KOT iránti kérelmet azelőtt nyújtsák be, hogy a rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti forgalomba hozatali engedélyt kiállították volna a növényvédő szer tekintetében.

A KOT megszerzéséhez szükséges az 1610/96 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében felsorolt négy együttes feltétel fennállása: a növényvédő szer hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll, és a szerre vonatkozóan még nem adtak ki tanúsítványt; érvényes forgalomba hozatali engedéllyel rendelkezik; ez a forgalomba hozatali engedély a termék növényvédő szerként történő forgalomba hozatalára vonatkozó első engedély. A rendelet kifejezetten előírja, hogy a KOT iránti kérelem benyújtásának időpontjában a feltételek mindegyike teljesüljön, jogszerűen tehát egy ilyen tanúsítvány iránti kérelem csak egy érvényes forgalomba hozatali engedély létezése esetén nyújtható be.

Ennek megfelelően KOT iránti kérelem nem nyújtható be azelőtt, hogy a rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti forgalomba hozatali engedélyt kiállították volna a növényvédő szer tekintetében.

C-539/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem³³

A kérdést előterjesztő bíróság: Court of Appeal (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Merck Canada Inc.; Merck Sharp & Dohme Ltd

Alperes: Sigma Pharmaceuticals PLC

Tényállás:

A konkrét ügy a Merck „Singularir” elnevezésű gyógyszerének (általános elnevezése: montelukast) a Sigma által Lengyelországból az Egyesült Királyságba való, párhuzamos behozatalával foglalkozik.

A különleges mechanizmus³⁴ alkalmazásával a Pharma XL lengyel cég 2009. június 22-én levelet küldött a Merck Sharp and Dohme Ltd (MSD) részére, amelyben tájékoztatást adott azon szándékáról, hogy a szóban forgó gyógyszert az Egyesült Királyság területére behozza. Az MSD e levélre – adminisztratív hiba okán – nem válaszolt. Ezt követően a Pharma XL megkérte a parallel import engedélyeket, amelyeket a hatóság 2010. szeptember 10-én megadott. A behozatalt nem a Pharma XL végezte, hanem az azonos csoporthoz tartozó Sigma. 2010. december 14-én a Merck Canada és az MSD képviselői levelet írtak a Pharma XL részére, kifogásolva a behozatalt. Az alperes ezt követően felhagyott a behozatallal.

A felperesek kártérítést kérnek a szabadalmi joguk megsértése miatt, illetve kérik az eladatlan áruk megsemmisítését. A Merck azzal érvel, hogy a Singularir Lengyelországból való, Sigma általi párhuzamos behozatala sérti a felperes társaságok 0 480 717. sz. európai szabadalomból eredő jogait, amely szabadalom az Egyesült Királyságban és más országokban is hatályos

³³ A kérelem magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=145585&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=302323>

³⁴ A különleges mechanizmus értelmében a Cseh Köztársaság, Észtország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia esetében olyan gyógyszertermékre adott szabadalom vagy KOT jogosultja vagy kedvezményezettje, amelyre vonatkozóan a bejelentést valamely tagállamban akkor tették, amikor a termékre ilyen oltalmat az említett új tagállamok valamelyikében nem lehetett szerezni, a szabadalomból vagy a KOT-ból eredő jogait gyakorolhatja annak érdekében, hogy megakadályozza a termék olyan tagállamba vagy tagállamokba történő behozatalát vagy ottani forgalomba hozatalát, ahol az adott termék szabadalmi oltalom vagy kiegészítő oltalom alatt áll, még akkor is, ha a terméket ebben az új tagállamban ő hozta vagy hozzájárulásával hozták először forgalomba. Bárkinek, aki a fenti bekezdés hatálya alá tartozó gyógyszerterméket kíván egy olyan tagállamba behozni vagy ott forgalomba hozni, ahol a termék szabadalmi vagy kiegészítő oltalom alatt áll, igazolnia kell az illetékes hatóságoknak a szóban forgó behozatalra vonatkozó kérelemben, hogy az oltalom jogosultját vagy kedvezményezettjét egy hónappal korábban értesítette. [2003. évi csatlakozási okmány IV. mellékletének 2. pontja]

volt. A szabadalom 2011. december 10-én lejárt, de a montelukast vonatkozásában az általa biztosított oltalmat 2013. február 24-ig kiterjesztette a KOT.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

1. A szabadalom vagy kiegészítő oltalmi tanúsítvány jogosultja vagy kedvezményezettje csak abban az esetben hivatkozhat a különleges mechanizmus első bekezdése szerinti jogaira, ha először jelezte erre irányuló szándékát?

2. Az 1. kérdésre adott igenlő válasz esetén:

a) Hogyan kell e szándékot jelezni?

b) A jogosult vagy a kedvezményezett nem hivatkozhat jogaira a gyógyszerkészítmény ezen jogainak érvényesítésére irányuló szándék kinyilvánítását megelőzően valamely tagállamban bekövetkezett behozatala vagy forgalomba hozatala esetében?

3. Kinek kell előzetesen tájékoztatnia a különleges mechanizmus második bekezdése értelmében a szabadalom vagy kiegészítő oltalmi tanúsítvány jogosultját vagy kedvezményezettjét? Különösen:

a) A gyógyszerkészítményt behozni vagy forgalomba hozni szándékozó személynek kell megtennie az előzetes tájékoztatást?
vagy

b) Amennyiben a nemzeti jogrendszer ezt megengedi, és nem a tervezett importőr nyújtja be a hatósági engedély iránti kérelmet, akkor a hatósági engedély iránti kérelmet előterjesztő személy általi előzetes tájékoztatás érvényes lehet abban az esetben, ha ez a személy maga nem szándékozik behozni vagy forgalomba hozni a gyógyszerkészítmény, de a gyógyszerkészítmény tervezett behozatalára és forgalomba hozatalára a kérelmező hatósági engedélye alapján kerül sor? és

i. Van-e különbség akkor, ha az előzetes tájékoztatás azonosítja a gyógyszerkészítményt behozni vagy forgalomba hozni szándékozó személyt?

ii. Van-e különbség akkor, ha az előzetes tájékoztatást és a hatósági engedély iránti kérelmet egyetlen gazdasági egységet képező cégcsoporton belüli jogi személy terjeszti elő, és a behozatali és forgalomba hozatali tevékenységet e csoport valamely másik jogi személy tagja végzi az első jogi személy engedélye alapján, de az előzetes tájékoztatás nem azonosítja a gyógyszerkészítményt behozni vagy forgalomba hozni szándékozó jogi személyt?

4. A különleges mechanizmus második bekezdése értelmében kinek kell benyújtani az előzetes tájékoztatást? Különösen:

a) A szabadalom vagy kiegészítő oltalmi tanúsítvány kedvezményezettje olyan személyekre korlátozódik, akik a nemzeti jog értelmében jogosultak az ezen szabadalom vagy kiegészítő oltalmi tanúsítvány érvényesítésére irányuló eljárás indítására?
vagy

b) Amennyiben valamely cégcsoport számos jogi személyből álló egyetlen gazdasági egységet alkot, akkor elegendő az, ha a tájékoztatást annak a jogi személynek címezik, aki a behozatal szerinti tagállamban működő leányvállalat és forgalomba hozatali engedély jogosultja, és nem a csoporton belüli azon jogi személy, aki a nemzeti jog értelmében jogosult az ezen szabadalom vagy kiegészítő oltalmi tanúsítvány érvényesítésére irányuló eljárás indítására, vagy azon az alapon, hogy az ilyen jogi személy a szabadalom vagy KOT kedvezményezettjeként jellemezhető, vagy azon az alapon, hogy elvárható az, hogy az ilyen tájékoztatás rendes körülmények között eljut a szabadalom vagy a KOT jogosultja nevében döntéseket hozó személyhez?

c) A 4. b) kérdésre adandó igenlő válasz esetén az egyébként megfelelő tájékoztatás nem megfelelővé válik akkor, ha valamely társaság „szabályozási ügyek igazgatójának” címezték, amennyiben ez a társaság nem a csoporton belüli azon társaság, aki a nemzeti jog

értelmében jogosult az ezen szabadalom vagy kiegészítő oltalmi tanúsítvány érvényesítésére irányuló eljárás indítására, hanem a behozatal szerinti tagállamban működő leányvállalat és forgalombahozatali engedély jogosultja, és amennyiben a szabályozási részleg a gyakorlatban rendszeresen kap tájékoztatást a különleges mechanizmus és más kérdések tekintetében párhuzamos importőröktől?

SZERZŐI JOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-516/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem³⁵ (2013.09.27.)

Tárgy: szerzői és szomszédos jogok, 2001/29/EK irányelv³⁶ 4. cikke szerinti terjesztési jog

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundesgerichtshof (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Dimensione Direct Sales srl, Michele Labianca

Alperes: Knoll International SpA

Tényállás:

A felek a Knoll csoporthoz tartozó olasz jogú vállalkozások. A felperes egy részvénytársaság, amely bútorokat gyárt és értékesít világszerte. Az alperes egy korlátolt felelősségű társaság, amely Európa-szerte forgalmaz közvetlen értékesítés keretében dizájn bútorokat. Alperes, a www.dimensione-bauhaus.com oldalán és különböző újságokban hirdeti a bútorait megvételre. Az oldal német nyelven is elérhető. A felperes azt kérte, hogy tiltsák meg az alperesnek, hogy Németországban vételre kínálják azokat a nem a felperestől származó, Marcel B. és Ludwig M. által tervezett bútorokat, amelyekhez kapcsolódó szerzői jogok és az annak alapján fennálló kizárólagos használati jogoknak felperes a jogosultja. Alperes ugyanis a Németországban közzétett hirdetésével megsértette felperesnek a német szerzői jogi törvény alapján fennálló azon jogát, hogy a mű eredeti vagy többszörözött példányait a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

1. Magában foglalja-e a 2001/29/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerinti terjesztési jog az ahhoz való jogot, hogy a mű eredeti vagy többszörözött példányait nyilvánosan vételre kínálják?

Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

2. A szerződéskötési ajánlatok mellett a reklámintézkedéseket is magában foglalja-e az ahhoz való jog, hogy a mű eredeti vagy többszörözött példányait nyilvánosan vételre kínálják?

3. Akkor is sérül-e a terjesztési jog, ha az ajánlattétel alapján nem kerül sor a mű eredeti vagy többszörözött példányainak megvételére?

C-170/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet³⁷ (2013.10.03.)

Tárgy: joghatóság, szerzői vagyoni jogok, interneten történő közzététel

³⁵ A kérelem magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=145027&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=88873>

³⁶ Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

³⁷ Az ítélet szövege magyarul az alábbi oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=142613&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=2114>

A kérdést előterjesztő bíróság: Cour de cassation (Franciaország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Peter Pinckney

Alperes: KDG Mediatech AG (Mediatech)

Tényállás:

A felperes egy Franciaországban élő brit férfi (Peter Pinckney), akinek a 70-es években született 12 dalát – amelyeknek ő a szövegírója, zeneszerzője és előadója is – engedélye nélkül Ausztriában a Mediatech vállalat CD-n többszörözte, majd a Crusoe és az Elegy brit társaságok különböző, az internetes – többek között a felperes toulouse-i otthonából is hozzáférhető – oldalakon forgalmazták. Erről tudomást szerezve Pinckney keresetet nyújtott be a Mediatech ellen egy francia bíróság előtt, a szerzői jogainak megsértésével okozott kár megtérítése iránt.

A Mediatech az ügyben a francia bíróságok joghatóságának hiányával érvelt, azonban a francia bíróság arra való hivatkozással elutasította a joghatóság hiányára vonatkozó kifogást, hogy a pusztán tény, miszerint Pinckney megvásárolhatta volna a szóban forgó CD-t a franciaországi otthonából egy, a francia közönség számára hozzáférhető internetes oldalon, elegendő a tényállás és az állítólagos kár közötti lényegi kapcsolat megállapításához, amely pedig igazolja a megkeresett bíróság joghatóságát. A Mediatech fellebbezést nyújtott be ezen ítélet ellen, azzal érvelve, hogy a CD-t Ausztriában állították elő (ahol a Mediatech székhelye található) egy brit társaság kérésére – így szerinte kizárólag az alperes székhelye szerinti bíróságok (osztrák bíróságok), vagy a kár bekövetkezésének helye, tehát a felrótt hiba elkövetésének helye szerinti bíróságok (az Egyesült Királyság bíróságai) rendelkeznek joghatósággal.

A kérdés tehát arra vonatkozott, hogy a szerző kérhet-e szerzői jogi jogsértés miatt kártérítést egy olyan tagállam bírósága előtt, amelynek annyi a kapcsolata a jogsértéssel, hogy az interneten közzétett tartalom abban az országban is hozzáférhető.

Döntés:

Az Európai Bíróság kimondta, hogy bármelyik tagországban indítható per, ha valakinek megsértik a szerzői vagyoni jogait. A kár esetleges bekövetkezésének veszélye különösen abból eredhet, hogy a megkeresett bíróság illetékességi területén is hozzáférhető internetes oldalon keresztül beszerezhető azon alkotás többszörözött példánya, amelyhez a szerző által hivatkozott jogok kapcsolódnak. Teljes kártérítésre azonban csak az alperes szék-, illetve lakóhelye szerinti állam bíróságán lehet számítani – azaz az egyes tagállami bíróságok joghatósága kizárólag az azon tagállam területén bekövetkezett károkra terjed ki, amelyhez az adott bíróság tartozik.

C-572/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem³⁸ (2013.11.08.)

Tárgy: 2001/29/EK irányelv 5. cikke (2) bekezdése a) és b) pontjának értelmezése; Díjazási rendszer a reprográfiai tevékenységek tekintetében többfunkciós nyomtatók esetén

A kérdést előterjesztő bíróság: Cour d'appel de Bruxelles (Belgium)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Hewlett-Packard Belgium SPRL

³⁸ A kérelem kivonata magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=146240&pageIndex=0&doclang=hu&mode=lst&dir=&oc=c=first&part=1&cid=97500>

Alperes: Reprobel SCRL

Tényállás:

A Hewlett-Packard cégcsoport, amelynek a felperes is tagja (továbbiakban: „HP”) különböző otthoni, illetve vállalati felhasználású, multifunkcionális (nyomtatás mellett, faxküldési, fénymásolási, illetve szkennelési funkciókkal is rendelkező) nyomtatókat importál Belgiumba. Az alperes Reprobel az egyetlen olyan belgumi közös jogkezelő társaság, amelynek feladata a reprográfiával összefüggésben a belga szerzői jogi jogszabályok alapján a szerzőknek és a kiadóknak járó összegek beszedése és felosztása. Az alapügy tényállása szerint a Reprobel 2004 augusztusában felszólította a HP-t, hogy az általa forgalmazott multifunkcionális nyomtatók után fizesse meg a vonatkozó tarifa szerinti reprográfiai díjakat, azonban a HP ezt a fizetési kötelezettségét vitatta, és pert indított a Reprobel ellen. Utóbb módosított keresetében a HP többek között annak megállapítását kérte, hogy az általa a Reprobel részére 2001 júniusa óta kifizetett díjakat nem kellett volna megfizetnie, vagy legalábbis azt, hogy nem köteles a már megfizetett összegeken felül további díjakat fizetni. Ezen felül a HP kártérítést is követelt a Reprobeltől. A Reprobel szintén keresetet nyújtott be a HP ellen az elmaradt díjfizetés miatti kártérítés iránt.

A HP jogi álláspontja szerint a belga szerzői jogi szabályokat nem lehet alkalmazni, ugyanis azok több okból is ellentétesek az uniós joggal. Ezen okok közé sorolta többek között, hogy a belga szerzői jogi törvény reprográfiai díjra vonatkozó fogalma nem egyenértékű a méltányos díjazás fogalmával, amely az uniós jog önálló fogalma. A HP kifogásolta továbbá, hogy a díjazást a jogszerűtlen többszörözés után is meg kell fizetni, valamint azt is, hogy a díjazás részben harmadik személyekhez, vagyis a kiadókhoz jut a belga szabályozás értelmében. Ezzel szemben a Reprobel szerint a belga szabályok szerinti átalánydíjazás a jogosultak méltányos díjazását jelenti, és a belga szabályozás a jogosultaknak okozott potenciális hátrányhoz kapcsolódik. A Reprobel álláspontja szerint a kiadók díjazása sem ellentétes az uniós joggal.

Az első fokon eljáró bíróság ítéletében megállapította, hogy a Belgiumban hatályos szerzői jogról és szomszédos jogokról szóló 1994. június 30-i törvény reprográfiai díjra vonatkozó rendelkezései ellentétesek az uniós joggal, mivel egyrészt a nyomdai vagy hasonló hordozóra rögzített művek többszörözéséért járó díjazás felét a kiadók részére juttatják, másrészt a díjazás számításánál nem veszik figyelembe a jogellenes többszörözéseket. Egyebekben a bíróság elutasította a HP kártérítésre vonatkozó keresetét. A felek az ítélet ellen fellebbezést nyújtottak be. A fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság a 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdése a) pontjával és 5. cikke (2) bekezdése b) pontjával kapcsolatos értelmezési kérdések tisztázása érdekében az Európai Bírósághoz fordult.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdése a) pontjában és 5. cikke (2) bekezdése b) pontjában szereplő »méltányos díjazás« kifejezést eltérően kell-e értelmezni attól függően, hogy a papíron vagy hasonló hordozón történő, valamely fotómechanikai vagy ehhez hasonló hatású eljárással végzett többszörözést bármilyen felhasználó végezheti, vagy természetes személy által magáncélra végzett, kereskedelmi célt közvetlenül vagy közvetve sem szolgáló többszörözésről van szó? Igenlő válasz esetében milyen szempontokon kell alapulnia az eltérő értelmezésnek?

2. Úgy kell-e értelmezni a 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdése a) pontját és 5. cikke (2) bekezdése b) pontját, hogy azok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy a jogosultaknak járó méltányos díjazást a következő formában állapítsák meg:

- a) a védelem alatt álló művek másolására alkalmas készülékek Közösségen belüli gyártója, importőre vagy megszerzője által e készülékeknek az államterületen történő forgalomba hozatalakor fizetett átalány díjazás, amelynek összegét kizárólag azon sebesség alapján állapítják meg, amellyel a fénymásoló percenként meghatározott számú másolatot képes készíteni, a jogosultak által esetlegesen elszenvedett egyéb hátránnyal való egyéb összefüggés nélkül, és
- b) kizárólag a készített másolatok számával megszorzott egységár alapján meghatározott arányos díjazás, amely attól függően változik, hogy az adós együttműködött-e e díjazás beszedését illetően, amelyet a műveket másoló jogi vagy természetes személyeknek kell megfizetniük, vagy ezek helyett azon személyeknek, akik visszterhesen vagy ingyenesen másoló berendezést bocsátanak mások rendelkezésére?

Az e kérdésre adott nemleges válasz esetén melyek azok a releváns és következetes szempontok, amelyeket a tagállamoknak az uniós jognak megfelelően annak érdekében kell követniük, hogy a kompenzációt méltányosnak lehessen tekinteni, és az érintett személyek között helyreálljon a megfelelő egyensúly?

3. Úgy kell-e értelmezni a 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdése a) pontját és 5. cikke (2) bekezdése b) pontját, hogy azok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy a jogosultaknak járó méltányos díjazás felét a szerzők által létrehozott művek kiadóinak juttassák, anélkül, hogy a kiadókat bármilyen kötelezettség terhelje arra nézve, hogy biztosítsák akár közvetve is, hogy a szerzők részesüljenek a tőlük elvett kompenzáció egy részében?

4. Úgy kell-e értelmezni a 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdése a) pontját és 5. cikke (2) bekezdése b) pontját, hogy azok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy a jogosultak méltányos díjazásának olyan differenciálatlan rendszerét vezessék be – átalány és a készített másolatok utáni díj formájában –, amelynek hallgatólágoosan, de biztosan részben a zenei kották többszörözése és a bitórló többszörözés is részét képezi?

C-314/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – főtanácsnoki indítvány³⁹ (2013. 11. 26.)

Tárgy: a szerzői jogot sértő weboldallal szembeni intézkedések

A kérdést előterjesztő bíróság: Oberster Gerichtshof (Ausztria)

Az alapeljárás felei:

Felperesek: Constantin Film Verleih GmbH, München (Németország),
Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH, (Ausztria)

Alperes: UPC Telekabel Wien GmbH, Bécs

Tényállás:

A felek közötti jogvita tárgyát az képezi, hogy az internet-hozzáférést biztosító vállalkozás ügyfelei az interneten szerzői jogokat sértő kínálatához fértek hozzá. A *kino.to* domain alatt

³⁹ A főtanácsnoki indítvány magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=144944&pageIndex=0&doclang=HU&mode=lst&dir=&oc=c=first&part=1&cid=631052>

működő weboldal a jogosultak engedélye nélkül tesz nagy mennyiségű védelem alatt álló filmet a nyilvánosság számára hozzáférhetővé. A weboldalon a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tett filmek között olyan művek is voltak, amelyek a jogai a felpereseket illetik, azonban ezeknek a weboldalon történő felhasználására a felperesek nem adtak engedélyt. Az alperes internet-hozzáférést biztosító szolgáltató, amelynek egyes ügyfelei a *kino.to* kínálatát nagy valószínűséggel igénybe vették.

A felperesek elsődlegesen ideiglenes intézkedésként a weboldalhoz való hozzáférés általános tilalmát kérték arra az esetre, amennyiben ügyfelei azon online úton hozzáférhetnek azon filmek egészéhez vagy részleteihez, amelyek jogaival a felperesek rendelkeznek, másodlagosan pedig az előző kérelmet bizonyos korlátozó intézkedésekre (mint például a *kino.to* domain DNS-ének vagy a weboldal éppen aktuális IP-címének blokkolása) konkretizálták.

A felperesek kérelmének első- és másodfokon helyt adtak, amely ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

4. Úgy kell-e értelmezni a 2001/29/EK irányelv 8. cikkének (3) bekezdését, hogy a jogi védelem alatt álló teljesítményeket az interneten a jogosult engedélye nélkül hozzáférhetővé tevő személy az e jogi védelem alatt álló teljesítményekhez hozzáférő személyek számára hozzáférést nyújtó szolgáltató szolgáltatásait veszi igénybe?
5. Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén:
Csak akkor engedhető-e meg a magáncélra szolgáló többszörözés [a 2001/29/EK irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja] és a járulékos vagy közbenső jellegű többszörözés [a 2001/29/EK irányelv 5. cikkének (1) bekezdése], ha a többszörözés alapjául szolgáló mintát jogszerűen többszörözték, terjesztették vagy tették a nyilvánosság számára hozzáférhetővé?
6. Amennyiben az első vagy második kérdésre igenlő választ kell adni, és ezért a felhasználó számára hozzáférést nyújtó szolgáltatóval szemben a 2001/29/EK irányelv 8. cikkének (3) bekezdése alapján ideiglenes intézkedést kell hozni:
Összeegyeztethető-e az uniós joggal, különösen az érdekeltek alapvető jogainak az uniós jog által megkívánt összemérésével, hogy a hozzáférést biztosító szolgáltatónak teljesen általánosan (tehát konkrét intézkedések elrendelése nélkül) megtiltsák, hogy ügyfeleinek hozzáférést nyújtson egy bizonyos weboldalhoz, amíg e weboldalon kizárólag vagy túlnyomórészt a jogosult engedélye nélkül tesznek hozzáférhetővé tartalmakat, *ha* a hozzáférést biztosító szolgáltató elkerülheti az e tilalom megsértése miatti preventív bírságot, ha bizonyítja, hogy egyébként minden elvárható intézkedést megtett?
7. A harmadik kérdésre adandó nemleges válasz esetén:
Összeegyeztethető-e az uniós joggal, különösen az érdekeltek alapvető jogainak az uniós jog által megkívánt összemérésével, hogy a hozzáférést biztosító szolgáltatót *bizonyos intézkedések* megtételére kötelezzék annak érdekében, hogy ügyfeleinek megnehezítse a jogellenesen hozzáférhetővé tett tartalmat magában foglaló weboldalhoz való hozzáférést, *ha* ezen intézkedések számottevő erőfeszítést igényelnek, de különösebb műszaki ismeretek nélkül is könnyedén kijátszhatók?

A főtanácsnoki indítvány:

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket illetően a főtanácsnok a következő választ adását javasolja:

1. A 2001/29/EK irányelv 8. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a jogi védelem alatt álló teljesítményeket az interneten a jogosult engedélye nélkül

- hozzáférhetővé tévő és ezzel a 2001/29 irányelv 3. cikkének (2) bekezdéséből eredő jogokat megsértő személy az e jogi védelem alatt álló teljesítményekhez hozzáférő személyek számára internet hozzáférést nyújtó szolgáltató szolgáltatásait veszi igénybe.
2. Nem egyeztethető össze az érdekeltek alapvető jogainak a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése keretében megkívánt összemérésével, hogy az internet hozzáférést nyújtó szolgáltatónak teljesen általánosan és konkrét intézkedések elrendelése nélkül megtiltsák, hogy ügyfeleinek hozzáférést nyújtson egy bizonyos, a szerzői jogot megsértő weboldalhoz. Ez akkor is így van, ha az internet hozzáférést nyújtó szolgáltató elkerülheti az e tilalom megsértése miatti preventív bírságot, ha bizonyítja, hogy minden elvárható intézkedést megtett a tilalom teljesítéséhez.
  3. Az internet hozzáférést nyújtó szolgáltatóval szemben a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése alapján egy konkrét weboldal tekintetében elrendelt konkrét korlátozó intézkedés főszabály szerint nemcsak azért aránytalan, mert az számottevő erőfeszítést igényel, hanem azért is mert különösebb műszaki ismeretek nélkül könnyedén kijátszható. A nemzeti bíróságok feladata, hogy a konkrét ügyben minden releváns körülményre figyelemmel összemérjék az érdekeltek alapvető jogait, és így igazságos egyensúlyt biztosítsanak ezen alapvető jogok között.

VÉDJEGYJOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-49/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – végzés⁴⁰

A kérdést előterjesztő bíróság: Úrad prumyslového vlastnictví (Cseh Köztársaság Iparjogvédelmi Hivatala)

Az alapeljárás felei:

Felperes: MF 7 a.s.

Alperes: MAFRA, a.s.

Tényállás:

A „Mladá fronta” napilapot 1945 óta adják ki a Cseh Köztársaságban, más kiadványokkal együtt, és a „mláda fronta”, valamint a rövidített „mf” megjelölést e tevékenységgel összefüggésben használták, és használják ma is. A kiadó a Mlada fronta vállalkozás (a továbbiakban: vállalkozás) volt, a „Mlada fronta” megjelölés 1991-ig semmilyen formában nem részesült oltalomban.

1990-ben a szerkesztőség tagjai létrehozták az alperesi jogelőd részvénytársaságot, amely megkezdte a „Mlada fronta DNES” napilap kiadását a vállalkozás helyiségeiben. 1990-ben a vállalkozás megállapodásban vállalta, hogy a napilap kiadásához szükséges feltételeket biztosítja, valamint hozzájárult ahhoz, hogy a részvénytársaság a maga számára kérje a „Mlada fronta DNES” napilap kiadási jogainak nyilvántartásba vételét. 1991-ben bővítették az eredeti üzleti megállapodások tartalmát. Az eredeti felek jogutódjai között ez az együttműködési rendszer 1993. április 30-ig állt fenn. Nincs adat az üzleti megállapodásokban szereplő szellemi tulajdonjogi rendszerről.

1991. március 20-án a vállalkozás jogutódja bejelentést tett a „Mlada fronta” védjegyre vonatkozóan, amelyet 1991. július 28-án lajstromoztak. 1991. október 11-én az alperes jelentette be a „Mlada fronta DNES” és „MLÁDA FRONTA DNES” megjelöléseket, melyeket 1994. február 17-én lajstromoztak.

⁴⁰ A végzés magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=144921&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=240469>

2012. szeptember 14-én a felperes kérelmet nyújtott be az alperesi védjegyek törlése iránt, melyet – többek között – arra az állításra alapított, hogy a védjegybejelentő nem jóhiszeműen járt el, amikor benyújtotta a védjegy lajstromozása iránti kérelmet. Az üzleti megállapodásokból ugyanis nem állapítható meg, hogy a „Mláda fronta” védjegy jogosultjának jogelődje hozzájárult a vitatott védjegyek lajstromozásához, mivel a megállapodásokban nem szabályozták az iparjogvédelmi jogok kérdését.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni a 2008/95/EK irányelv⁴¹ 3. cikke (2) bekezdése d) pontját⁴², hogy **annak értékelésénél, hogy a védjegy bejelentője jóhiszeműen járt-e el**, csak a védjegy lajstromozása iránti kérelem benyújtása előtt, vagy benyújtásakor ismert körülmények relevánsak, vagy **a kérelem benyújtását követő körülmények felhasználhatók** annak **bizonyítására**, hogy a bejelentő jóhiszeműen járt el?

2. Általában minden olyan ügyre alkalmazni kell-e a C-414/99 – C-416/99. sz. egyesített ügyekben hozott ítéletet⁴³, amelyben azt értékelik, hogy a védjegy jogosultja hozzájárult-e olyan magatartáshoz, amely kizárólagos jogainak gyengítését vagy korlátozását eredményezheti?

3. Megállapítható-e jóhiszeműség a későbbi védjegy kérelmezőjénél azon helyzet alapján, amelyben egy korábbi védjegy jogosultja megállapodásokat kötött vele, amelyek alapján e jogosult hozzájárult egy olyan megjelöléssel ellátott időszaki nyomtatott anyag kiadásához, amely hasonló volt a bejelentett védjeggyel, valamint hozzájárult ahhoz, hogy a későbbi védjegy kérelmezője e nyomtatott anyagot nyilvántartásba vetesse, és a kérelmezőnek támogatást ajánlott a kiadáshoz, azonban az érintett megállapodások kifejezetten nem szabályozták a szellemi tulajdonjog kérdését?

4. Amennyiben a védjegybejelentés benyújtását követően felmerülő körülmények szintén relevánsak lehetnek annak értékelése szempontjából, hogy a védjegybejelentő jóhiszeműen járt-e el, akkor **másodlagosan megállapítható-e jóhiszeműsége azon helyzet alapján, hogy a korábbi védjegy jogosultja legalább tíz éves időtartam alatt hallgatólagosan tűrte a vitatott védjegy fennállását?**

Döntés:

A Bíróság eljárási szabályzata 53. cikke (2) bekezdésének megfelelően, ha a Bíróságnak nyilvánvalóan nincs hatásköre az ügy elbírálására, vagy ha a kérelem, illetve a kereset nyilvánvalóan elfogadhatatlan, a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően – az eljárás folytatása nélkül – az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat az ügyben.

Az állandó ítélkezési gyakorlat⁴⁴ szerint annak értékeléséhez, hogy az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szervezet az EUMSZ 267. cikk szerinti „bíróság” jellemzőivel rendelkezik-e – ami kizárólag az uniós jog alapján eldöntendő kérdés –, a Bíróság bizonyos tényezők összességét veszi figyelembe. Ezek közé tartozik az, hogy a szervezet jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, hatásköre kötelező jellegű-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, a szervezet jogszabályokat alkalmaz-e, valamint hogy a szervezet független-e.

⁴¹ A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

⁴² Bármelyik tagállam előírhatja, hogy a megjelölés nem részesülhet oltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye az alábbi esetekben és mértékig: a megjelölést rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra. [3. cikk (2) bekezdés d) pont]

⁴³ A C-414/99.- C-416/99. sz., Zino Davidoff és társai egyesített ügyekben 2001. november 20-án hozott ítélet, az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=46851&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1426348>

⁴⁴ Különösen a C-54/96. sz., Dorsch Consult ügyben 1997. szeptember 17-én hozott ítélet; a C-53/03. sz., Syfait és társai ügyben 2005. május 31-én hozott ítélet; a C-246/05. sz. Häupl-ügyben 2007. június 14-én hozott ítélet.

Valamely nemzeti szervezet nem minősülhet „bírósnak” olyan körülmények között, amikor olyan, nem igazságszolgáltatási feladatokat lát el, mint amilyenek a közigazgatási jellegű feladatok. Márpedig az Úřad průmyslového vlastnictví (a cseh iparjogvédelmi hivatal) által az alapeljárásban szereplőhöz hasonló esetben meghozandó határozat közigazgatási jellegű határozatnak tűnik. Ezen túlmenően a védjegy törlésére vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslati eljárás rendje is egyértelművé teszi az e szervezet által hozott határozatok közigazgatási jellegét.

A fentiekből a Bíróság azt a következtetést vonta le, hogy nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel az Úřad průmyslového vlastnictví által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések megválaszolására.

C-360/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – főtanácsnoki indítvány⁴⁵

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundesgerichtshof (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Coty Prestige Lancaster Group GmbH

Alperes: First Note Perfumes N.V.

Tényállás:

A Zino Davidoff S.A. jogosultja az illatszerek vonatkozásában lajstromozott alábbi térbeli közösségi védjegyeknek.

A felperes illatszereket és kozmetikai termékeket gyárt és forgalmaz. A közösségi védjegyet mintázó, színes és felirattal ellátott üvegcsében a „Davidoff Cool Water Woman” elnevezésű női illatszert forgalmazza.

Az alperes, egy belgiumi székhellyel rendelkező társaság, illatszer nagykereskedelemmel foglalkozik. Termékkínálatába tartozik az általa „Blue Safe for Women” megjelölés alatt kínált női illatszer is. 2007 januárjában az alperes az illatszert a németországi székhellyel rendelkező Stefan P. részére értékesítette.

A felperes az illatszernek a kereseti kérelemben ábrázolt illatszeres üvegcsében történő, alperes általi forgalmazását védjegybitorlásnak, jogellenes összehasonlító reklámnak és tisztességtelen utánzásnak tartotta. Azt állította, hogy a védjegyjogosult (Zino Davidoff S.A.) felhatalmazta a közösségi védjegyből fakadó igények érvényesítésére. Az alperes tudott arról, hogy Stefan P. a Belgiumban beszerzett illatszert Németországban tovább kívánja értékesíteni.

A tartományi bíróság elutasította a keresetet, a felperes jogorvoslati kérelemmel élt a döntéssel szemben.

⁴⁵ Az indítvány magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=144811&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=242686>

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni a 40/94/EK rendelet⁴⁶ 93. cikkének (5) bekezdését⁴⁷, hogy a 40/94/EK rendelet 93. cikkének (5) bekezdése értelmében vett **bitorlást követte el valamely tagállamban** (A tagállamban), **ha egy valamely más tagállamban** (B tagállamban) **elkövetett cselekmény az elsőként említett tagállamban** (A tagállamban) **elkövetett jogsértésben való részességet valósít meg?**

2. Úgy kell-e értelmezni a 44/2001/EK rendelet⁴⁸ 5. cikkének 3. pontját⁴⁹, hogy a **káresemény valamely tagállamban** (A tagállamban) **következett be**, ha az ügy tárgyát vagy az igények alapját képező jogellenes károkozásra valamely más tagállamban (B tagállamban) került sor és az az elsőként említett tagállamban (A tagállamban) történt jogellenes károkozásban (főcselekmény) való részességet valósít meg?

Főtanácsnoki indítvány:

1. A **40/94/EK rendelet** 93. cikkének (5) bekezdése **nem teszi lehetővé a joghatóságnak a közösségvédjegy-bitorlás egyik feltételezett elkövetőjének betudott bitorlás helye alapján való megállapítását** az említett bitorlás egy másik feltételezett elkövetőjével szemben, aki a cselekményét nem az eljáró bíróság illetékességi területén követte el.

2. A 44/2001/EK rendelet 5. cikkének 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi a joghatóságnak valamely feltételezett károkozónak betudott kár bekövetkezésének helye alapján való megállapítását egy másik olyan feltételezett károkozó személlyel szemben, aki a cselekményét nem az eljáró bíróság illetékességi területén követte el.

[Másodlagosan:

A 44/2001/EK rendelet 5. cikkének 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy az sem a valamely feltételezett károkozónak betudott károkozó esemény helye alapján, sem pedig a kár bekövetkezésének helye alapján nem teszi lehetővé a joghatóság megállapítását egy másik olyan feltételezett károkozó személlyel szemben, aki a cselekményét nem az eljáró bíróság illetékességi területén követte el.]

C-535/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem⁵⁰

A kérdést előterjesztő bíróság: Monomeles Protodikeio Athinon (Görögország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Honda Giken Kogyo Kabushiki

Alperes: Maria Patmanídi AE

Tényállás:

A felperes HONDA MOTOR CO. LTD néven világszerte ismert motor- és személygépjárműgyártó és forgalmazó cég, amely Görögország területén mind nemzeti, mind közösségi

⁴⁶ A közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/1994/EK tanácsi rendelet

⁴⁷ A 92. cikkben (joghatóság bitorlással és érvényességgel összefüggő ügyekben) említett keresetek és igények tárgyában az eljárás – a nemleges megállapításra irányuló perek kivételével – annak a tagállamnak a bírósága előtt is megindítható, ahol a bitorlást elkövették, illetve megkísérelték, illetve ahol a 9. cikk (3) bekezdésének második mondata szerinti cselekményt elkövették. [93. cikk (5) bekezdés]

⁴⁸ A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet

⁴⁹ Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban perelhető jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügyekben annak a helynek a bírósága előtt, ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet. (5. cikk 3. pont)

⁵⁰ A kérelem magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=145315&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc c=first&part=1&cid=243503>

védjegy jogosultja. Áruit az általa engedélyezett értékesítési hálózatok vagy az engedéllyel rendelkező független viszonteladókon keresztül hozza be az Unió piacára, és gondoskodik azoknak az érintett földrajzi piacra történő eljuttatásáról. Görögországban a Geniki Aftokinton Aeve nevű társaság jogosult az áruk behozatalára.

Az alperes a HONDA részére gyártott, áruival megegyező és egy thaiföldi vállalkozás gyártósoráról származó olyan termékeket hozott be párhuzamosan a görög piacra, amelyeket a felperes Ázsia és nem az EGT piacán kívánt forgalomba hozni. A felperes sosem adott engedélyt e behozatalokra vonatkozóan. A felperes úgy véli, hogy ily módon párhuzamos behozatali hálózat jött létre, amely felett már nem gyakorol ellenőrzést, és ez azzal a következménnyel jár, hogy nem tudja biztosítani az így behozott áru minőségét, veszélyezteti az általa nyújtott garanciát, valamint károsítja az általa megszervezett értékesítési hálózatot.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Mire terjed ki a 89/104/EGK irányelv⁵¹ 7. cikkében⁵² (jelenleg a 2008/95/EK irányelv 7. cikke), valamint a 40/94/EK rendelet 13. cikkében⁵³ (jelenleg a 2007/2009/EK rendelet 13. cikke) foglalt rendelkezések alkalmazásának hatálya a védjegyoltalom jogosultjának azon joga tekintetében, hogy megtiltsa az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térségen kívüli harmadik állam területén gyártott és első ízben ott forgalomba hozott, bármilyen típusú gépjármű alkatrészeit jelentő áruinak az Európai Unió, valamint az Európai Gazdasági Térség területére történő párhuzamos behozatalát, különösen amikor olyan árukról van szó, amelyeket magas haszon és nagy árrés jellemez, amely körülményt az árpolitika jelentős változásai igazolnak, és/vagy amelyek párhuzamos behozatala a végső fogyasztó számára jelentős árcsökkenést eredményez, amely a fogyasztó haszna mellett a versenyt is előmozdítja, az alábbi önmagukban és együttesen értelmezett rendelkezések fényében:

a) az EUMSZ 101. cikk és az EUMSZ 102. cikk,

b) a GATT egyezmény I. cikke, XI. cikkének 1. pontja, III. cikkének 4. pontja és XX. cikkének d) pontja, valamint általánosságban az 1994. évi GATT egyezményben foglalt szabályozás, továbbá

c) az 1994. évi GATT egyezmény I. cikke és [X]XIV. cikke, valamint különösen, hogy ez utóbbi rendelkezések [kiterjesztik-e] a 2008/95/EK irányelv 7. cikke (1) bekezdése és a 2007/2009/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdése alkalmazásának hatályát [...] az 1994. évi GATT egyezményben részes államokban forgalomba hozott árukra, [valamint] hogy e rendelkezések között nem áll-e fenn ellentét?

A kérdések tehát annak a körülménynek a tisztázására irányulnak, hogy az EUMSZ versenyjogi rendelkezéseiből (101., 102. cikk), illetve a GATT egyezmény egyes rendelkezéseiből levezethető-e a védjegyoltalom nemzetközi kimerülésének az elve, azaz kiterjeszhető-e közösségi kimerülés elve az 1994. évi GATT egyezményben részes államokban forgalomba hozott árukra?

⁵¹ A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK tanácsi irányelv

⁵² (1) A védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthatja meg a védjegy használatát olyan árukkal kapcsolatban, amelyeket ő hozott forgalomba, vagy amelyeket kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba a Közösségben.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha a jogosultnak jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy az áruk további forgalmazását ellenezze, különösen, ha az áru állagát, állapotát – a forgalomba hozatalt követően – megváltoztatták, illetve károsították. [7. cikk]

⁵³ (1) A közösségi védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthatja meg a védjegy használatát olyan árukkal kapcsolatban, amelyeket ő hozott forgalomba, vagy amelyeket az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba a Közösségben.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha a jogosultnak jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy az áruk további forgalmazását ellenezze, különösen akkor, ha az áru állagát, állapotát – a forgalomba hozatalt követően – megváltoztatták, illetve károsították. [13. cikk]

FORMATERVEZÉSI MINTÁK OLTALMÁRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-479/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – *főtanácsnoki indítvány*⁵⁴

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundesgerichtshof (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH

Alperes: H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG

Tényállás:

A felek kerti bútorokat forgalmaznak. A felperes kínálatába tartozik a Németországban forgalmazott, baldachinnal ábrázolt kerti pavilon (a kereset tárgyát képező minta). 2006 közepétől az alperes egy kínai vállalkozás által gyártott kerti pavilont árult. A felperes úgy véli, hogy a kereset tárgyát képező minta lajstromozás nélküli közösségi formatervezésiminta-oltalom alatt áll. A felperes állítása szerint a kereset tárgya szerinti mintát 2004 őszén alkotta, és a minta 2005. április-május hónapokban szerepelt a felperes által kiadott újságban, amelyeket eljuttattak az ágazat legnagyobb bútor- és kertibútor-kereskedőjéhez, valamint bútorbeszerzési szervezetekhez. Az alperes által forgalmazott pavilon a kereset tárgyát képező minta csaknem azonos utánpótlásának tekintendő.

Az alperes arra hivatkozott, hogy az általa forgalmazott pavilont a kínai gyártó 2005 elején a kereset tárgya szerinti minta ismerete nélkül önállóan fejlesztette ki, és mutatta be 2005 márciusában európai ügyfeleknek kínai bemutatótermeiben.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni a közösségi formatervezési mintáról szóló 6/2002/EK rendelet⁵⁵ 11. cikkének (2) bekezdését⁵⁶, hogy **a formatervezési minta a rendes üzletvitel során ésszerűen juthatott az érintett ágazatban az Unióban működő szakmai körök tudomására, ha a formatervezési mintáról készült képeket eljuttatták a kereskedőknek?**

2. Úgy kell-e értelmezni a 6/2002/EK rendelet 7. cikke (1) bekezdésének első mondatát⁵⁷, hogy a formatervezési minta, jöllehet azt harmadik személy számára kifejezett vagy hallgatóságos titoktartási kötelezettség terhe nélkül mutatták be, a rendes üzletvitel során ésszerűen nem juthatott az érintett ágazaton belül az Unióban működő szakmai körök tudomására, ha

- a) azt csak a szakmai körök egyetlen vállalkozása számára mutatták be, vagy
- b) azt valamely vállalkozásnak a szokásos piacfigyelés körén kívül eső kínai bemutatótermében állították ki?

⁵⁴ Az indítvány magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=140628&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=249110>

⁵⁵ A közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendelet

⁵⁶ Az (1) bekezdés alkalmazásában a formatervezési mintát akkor kell a Közösségben nyilvánosságra jutottnak tekinteni, ha azt oly módon tették közzé, állították ki, hozták kereskedelmi forgalomba, vagy vált bárki számára hozzáférhetővé, hogy ezek az események a rendes üzletvitel során ésszerűen juthattak az érintett ágazatban a Közösségben működő szakmai körök tudomására. A formatervezési minta nem tekinthető azonban nyilvánosságra jutottnak, ha azt harmadik személy számára kifejezett vagy hallgatóságos titoktartási kötelezettség terhe mellett mutatják be. [11. cikk (2) bekezdés]

⁵⁷ Az 5. és az 6. cikk alkalmazásában a mintát nyilvánosságra jutottnak kell tekinteni, ha az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontjában és a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontjában vagy – az esettől függően – a 5. cikk (1) bekezdésének b) pontjában és a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett időpontot megelőzően a lajstromozást követő közzététellel, egyéb közlés útján, kiállítással, kereskedelmi forgalomba hozatallal vagy bármilyen más módon bárki számára hozzáférhetővé vált, kivéve ha ezek az események a rendes üzletvitel során ésszerűen nem juthattak az érintett ágazaton belül a Közösségben működő szakmai körök tudomására. [7. cikk (1) bekezdés első mondat]

3. Úgy kell-e értelmezni a 6/2002/EK rendelet 19. cikkének (2) bekezdését⁵⁸, hogy a **lajstromozás nélküli mintaoltalom jogosultját terheli annak bizonyítása, hogy az engedély nélküli hasznosítás az oltalom alatt álló minta utánzásának következménye?**

A 3. kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Megfordul-e a bizonyítási teher vagy könnyebbé válik-e a bizonyítási teher a lajstromozás nélküli mintaoltalom jogosultja vonatkozásában, ha a formatervezési minta és az engedély nélküli hasznosítás tárgya között lényeges hasonlóságok állnak fenn?

4. **Elévülhet-e a lajstromozás nélküli közösségi formatervezésiminta-oltalom bitorlásán alapuló,** a 6/2002/EK rendelet 19. cikkének (2) bekezdése és 89. cikke (1) bekezdésének a) pontja⁵⁹ szerinti **tilalmi jog?**

A 4. kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Az uniós jogon alapul-e az elévülés, és adott esetben mely rendelkezésen?

5. **Jogvesztés tárgya lehet-e a lajstromozás nélküli közösségi formatervezésiminta-oltalom bitorlásán alapuló,** a 6/2002/EK rendelet 19. cikkének (2) bekezdése és 89. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti **tilalmi jog?**

Az 5. kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Az uniós jogon alapul-e a jogvesztés, és adott esetben mely rendelkezésen?

6. Úgy kell-e értelmezni a 6/2002/EK rendelet 89. cikke (1) bekezdésének a) pontját, hogy a **lajstromozás nélküli közösségi formatervezésiminta-oltalom bitorlásán alapuló, az Unió egészében gyakorolt megsemmisítési, adatszolgáltatási és kártérítési kérelmekre a bitorlás elkövetési helye szerinti tagállamok joga alkalmazandó?**

Főtanácsnoki indítvány:

1. A 6/2002/EK tanácsi rendelet 11. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a rendes üzletvitel során valamely formatervezési minta ésszerűen juthatott az érintett ágazatban az Európai Unióban működő szakmai körök tudomására, azáltal, hogy az említett minta képei terjesztésre kerültek az érintett ágazatban működő kereskedők között.

2. Valamely formatervezési minta, noha azt harmadik személyek számára nem kifejezett vagy hallgatólagos titoktartási kötelezettség terhe mellett mutatták be, a rendes üzletvitel során ésszerűen nem juthatott az érintett ágazaton belül az Európai Unióban működő szakmai körök tudomására, amennyiben az említett szakmai körök egyetlen vállalkozása számára mutatták be, vagy azt valamely vállalkozásnak a szokásos piacfigyelés körén kívül eső, Európa Unió területén kívüli bemutatótermében állították ki.

3. A 6/2002 rendelet 19. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem tartalmaz a bizonyítási teherre vonatkozóan semmilyen szabályt. Mindazonáltal az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló helyzetben a lajstromozás nélküli közösségi formatervezésiminta-oltalom jogosultjának kell bizonyítani azon körülményeket, amelyek lehetővé teszik az ezen rendelkezés által előírt eltiltási jog gyakorlását, bizonyítva azt, hogy a vitatott használat egy oltalom alatt álló minta utánzásának következménye.

4. Vonatkozó uniós szabályozás hiányában az egyes tagállamok belső jogrendjének feladata meghatározni, hogy a 6/2002 rendelet 19. cikkének (2) bekezdése és 89. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési

⁵⁸ A lajstromozás nélküli mintaoltalom esetén a mintaoltalom jogosultja csak akkor léphet fel az (1) bekezdésben említett cselekmények megakadályozása érdekében, ha az engedély nélküli hasznosítás az oltalom alatt álló minta utánzásának következménye. Az engedély nélküli hasznosítás nem tekinthető az oltalom alatt álló minta utánzásából fakadó hasznosításnak, ha olyan szerző önálló alkotómunkájának eredménye, akiről ésszerűen feltételezhető, hogy nem ismerhette a jogosult által nyilvánosságra hozott formatervezési mintát. [19. cikk (2) bekezdés]

⁵⁹ Ha a bitorlás vagy annak kísérlete tárgyában indított perben a közösségi formatervezésiminta-oltalmi bíróság úgy találja, hogy az alperes a közösségi formatervezésiminta-oltalmat bitorolja, vagy azt megkísérelte, a bíróság – feltéve hogy nyomós okból ettől el nem tekint – a következő intézkedéseket hozhatja eltilthatja az alperest a közösségi formatervezésiminta-oltalom bitorlásával vagy annak kísérletével összefüggő cselekmények folytatásától. [89. cikk (1) bekezdés a) pont]

minta bitorlása esetén fennálló tilalmi jog elévül-e, és adott esetben meghatározni annak szabályait az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása mellett.

5. Vonatkozó uniós szabályozás hiányában az egyes tagállamok belső jogrendjének feladata meghatározni, hogy a 6/2002 rendelet 19. cikkének (2) bekezdése és 89. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési minta bitorlása esetén fennálló tilalmi jog esetén fennáll-e a jogvesztés esete, és adott esetben meghatározni annak szabályait az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása mellett.

6. A megsemmisítési, adatszolgáltatási és kártérítési kérelmek tekintetében azon tagállam nemzeti jogát kell alkalmazni, ideértve a nemzeti magánjogot, ahol a bitorlás vagy annak kísérlete a szóban forgó javak segítségével megvalósult.